Nr: 2-2026

VÅR BESPARING

LIMA BESPARINGSSKOG

TRANSTRANDS BESPARINGSSKOG

Ejforsen levererar!

Hotellet vid Hundfjället

"Allt mer extrem skogspolitik"

Missa inte vår
Frågetävling

Den vackraste julklappen

Veteranskoterträff

Märta lär dig språket

Välkommen till Lima och Transtrands Besparingsskogars nyhetsbrev Vår Besparing. I den här utgåvan tar vi bland annat upp den för oss landsbygdsbor viktiga frågan kring avverkningen av våra skogar. En näring som i modern tid alltid varit viktig på en rad olika plan i samhället, men som nu attackeras med alltmer extrema metoder, -utan något som helst ansvarstagande från naturorganisationer.

Vi har också träffat **Per-Arne Oscarsson** som under många år intresserat sig och suttit med som styrelseordförande för Lima Besparingsskog. En man med mycket stort hjärta för bygden.

Läs också om **bevarandet av vårt språk** och gå gärna in och tala lite med vår AI-värdinna Märta. Med henne kan Du lära dej både Lima- och Transtrandsmål.

Missa sedan inte vår tävling, där Du nu kan vinna fina priser från företaget Fjällform i Fiskarheden. Svara rätt på frågorna så har Du chansen.

Lycka till!

Fredrik Eriksson
Förvaltare Lima- och Transtrands Besparingsskogar

Ansvarig utgivare: Fredrik Eriksson,
Vår Besparing, 780 64 Lima.
Tel 0280-550 88. **besparingsskog@limaskog.com**
Produktion: Mediahuset AB, 780 64 Lima.
Tel 073-845 41 31. **mediahus@telia.com**.
Layout: B. Losbjer Tryck: STUARTprint Avesta

Jordägarstämmor

Onsdag 25:e November kl. 18.00
Folkets Hus, Limedsforsen
Vi bjuder på fika
Välkommen

Torsdag 26:e November
Olnispa Bystuga, Sälen
Vi bjuder på fika
Välkommen

Möt Per-Arne Oscarsson

”med glädje arbetat för bygdens bästa”

Per-Arne Oscarsson på kontoret hemma i Dammernäsgården i Heden.

När Lima och Transtrands Besparingsskogar bildades 1872 så bildades även en skogsmedelsfond. I fonden skulle finnas minst två miljoner kronor (ca 140 milj idag) och den första stora insättningen på kontot möjliggjordes av en större avverkning. Pengarna investerades till största delen i kommunala angelägenheter, skola, kyrka och fattigvård. För att årligen hålla två miljonersspärren på kontot avverkades skog som såldes och delar av kontot satsades på obligationer och i viss mån även aktier. För att få använda pengarna krävdes ett gillande från ”Konungens Befallningshavare”, som då befann sig i Falun. Beloppet låg fast under många år men under andra världskriget steg beloppet i fonden med cirka en miljon kronor om året. Ungefär så här sköttes verksamheten ända fram till slutet av 1900-talet, då andra idéer uppmärksammades. Per-Arne Oscarsson satt i många år med i Lima Besparingsskogs styrelse, under de sista åren före pension som ordförande och han minns när möjligheterna för Lima och Transtrands Besparingsskogar förändrades.

Nya förutsättningar

”Det var här i Lima under de första åren av 1980-talet som staten löste in Tandövarden och gjorde om Sveriges sydligaste fjäll till Naturreservat. Ungefär hälften av de trettiofyra miljoner som staten satsade gick till Lima Besparingsskog och den andra halvan delades ut bland privata markägare. Efter uppgörelsen med staten öppnades nya ekonomiska förutsättningar och jag upplever det som att det var här som man från besparingshåll började se nya möjligheter att investera i bygden. I kölvattnet av affären med staten förändrades spelreglerna och Lima Utvecklings AB kom att bildas en bit in på 1990-talet. Jag satt på den här tiden med i styrelsen för Lima Besparingsskog” berättar Per-Arne,. ”Vi hade ingen Kunglig Befallningshavare längre och kunde själva bestämma lite

Sveriges sydligaste fjäll Tandövala blev Naturreservat 1983.

mer på vilket sätt våra pengar skulle kunna bidra med kring utvecklingen av bygden".
"LUAB var från början tänkt att stötta och få igång företag i bygden som hade livgivande idéer. Avknoppningen från LUAB blev dock i första hand egna projekt som exempelvis Sixten Jernbergs Muséum och Restaurang, Åråbadet i Limedsforsen och nu på senare tid både Ärnäshedens Industriområde och hotellet mellan Hundfjället och Tandådalen. Dessutom banade det nya tankesättet vägen för investeringar i fjället som idag syns i form av en flygplats som vi som markägare bidrog till att möjliggöra. Även stugbyar har byggts upp bland annat tillsammans med vår alltid närstående pålitlige broder Transtrands Besparingsskog".

"Dalauppror"

Nu finns ett allvarligt hot mot både Limas och Transtrands besparingsskogars framtida möjligheter, menar Per-Arne. "Vi står inför fullbordat faktum att traditionellt skogsbruk för besparingarna liksom för oss enskilda brukare, i princip har strandats vilket manar till, låt oss kalla det "Dalauppror" sannolikt förstärkta av olika former av allmänningar och besparingsskogar på andra håll i landet. Uppenbarligen upparbetar Besparingarna i Lima och Transtrand sin sista föryngrings trakt. Allt övrigt har stoppats på grund av överklagningar av ytterst perifera skäl. Handläggningstid innan en överklagad avverkningsanmälan behandlats och godkänts ligger runt ett år".
"Ordet katastrof känns tyvärr allt mer näraliggande om dessa överklagningar tillåts fortsätta. I våra trakter är ju ändå den skogliga näringen en av grundbultarna. Med stigande frustration tvingas man som lagfaren markägare konstatera att man är den som har minst att säga till om beträffande brukanderätten. Min förhoppning står till att Dalarnas Besparingsskogar och Norrbottens Allmänningar får gå i täten för aktioner i syfte att återställa tingens ordning. Varken politiker eller skogsbolag tycks vilja ta i frågan."

Per-Arne och skogen

Alla som känner Per-Arne har lärt sig att skogen, jakt och fiske alltid funnits med på dagordningen och hans egna funderingar känns säkert bekanta för många. "Snart tjugo år har passerat sedan jag gjorde min sista dag, -efter fyrtiotre år på Handelsbanken. Visst har mycket tid konsumerats bakom kolv och flöte men framför allt förundras man över vart tiden tagit vägen. De äldres utsagor att -vänta du bara tills du blivit gammal får du se att åren i allt snabbare takt passeras-, visar att de visste vad de talade om. Knän, leder och syn gör sig dagligen påminda om att bäst före datum passerats och huvudet vill betydligt mer än kroppen, -vilket kan vara oerhört frustrerande. Men för tusan, man får inte klaga. Jag är nu åttio och har nyligen genomfört min sextiotredje älgjakt. Vet inte om det kan bli så mycket bättre. Samvaron i jaktkojan i goda kamraters lag måste fortfarande få räknas till livets höjdpunkter. Själv har jag med ålderns rätt fått avstå den traditionsbundna årliga Kaljinkadansen men till allsången och musiken med den kolsvarta Oktobernatten utanför knuten har många världsproblem kunnat lösas".

Per-Arne med en av många jakttroféer.

"I det här forumet är det naturligt att återknyta till mina trettiofem år i Allmänningsstyrelsen. Att som "limakarl" få förtroendet att göra avtryck i den mångfacetterade verksamheten för bygdens bästa är absolut något som jag med glädje alltid bär med mej intill min vandrings slut. Med alla åren i backspegeln, -vi har ändå firat 150- känns det som att Lima och Transtrands Besparingsskogar står för det genuina, trygga och beständiga i tillvaron. Märk väl, detta i tider då omvärldsfaktorer spelar ett högt omvälvande spel".

Observant!

Det går mot vinter och vi tar historien när Tranu-Viktor -som så ofta- satt vid Lassar och kollade in vad som hände inne i verkstan. Lassar-Hans-Erik var i färd med att byta till vinterhjul på Hilda och Verner Finnströms bil. Plötsligt säger Viktor*: **"A Hilda och Verner vörsitt framhjul? Näej, hä a däm nog inte, höss kan du tru hä? sa Hans-Erik. Ja, je väjt int, men hä stånd ju V.F. och H.F. på fäljan"…***

Skogspolitiken påverkar vår verksamhet i hög grad

I Dalarna har antalet stoppade avverkningar skjutit i höjden senaste året. 164 avverkningar har överklagats på grund av förekomsten av rödlistade arter.
De flesta överklagningar är inskickade av Naturskyddsföreningen som hittar skyddsvärda arter inom avverkningsområdet. Den pågående rättsutvecklingen, där domstolar kräver att Skogsstyrelsen i detalj måste utreda hur skyddade arter påverkas vid varje enskild anmälan, har satt hård press på systemet.

1. **Långa väntetider:** Skogsstyrelsen har larmat om att hanteringen av överklaganden och de ökade utredningskraven tar upp nästan hela myndighetens tillsynsresurser. Detta har lett till att ärenden läggs på hög och skogsägare drabbas av långa väntetider på över 1 år.
2. **Hög andel återförvisningar:** När en miljöorganisation överklagar får de ofta rätt i domstolen (Mark- och miljödomstolen). I de flesta fall väljer domstolen att återförvisa ärendet till Skogsstyrelsen. Det betyder att domstolen anser att Skogsstyrelsens beslutsunderlag varit otillräckligt och tvingar myndigheten att göra en ny, djupare miljöprövning innan avverkningen eventuellt kan tillåtas.

Fredrik Eriksson, förvaltare Lima- och Transtrands Besparingsskogar

Lima och Transtrands Besparingsskogar har i dagsläget totalt 16 överklagade ärenden. Lima är hårdast drabbat med 12 ärenden vilket motsvarar en hel årsavverkning.

Förvaltaren Fredrik Eriksson är bekymrad över situationen. ”Vill man ha ett fungerade skogsbruk och levande landsbygd kvar i Sverige så måste något hända. Den som överklagar behöver i nuläget inte betala något och heller inte ta något som helst ansvar för följderna, efter att överklagan skickats in. Naturvårdsrörelsen bedriver signalpolitik på vår bekostnad. Deras målsättning är att stoppa allt skogsbruk och de vill heller inte ha dialog om hur de olika intressena kan mötas i ett gemensamt synsätt på framtidens skogsbruk”.

Våra landsbygdsresurser

Eriksson menar vidare att man måste respektera att det finns olika åsikter i frågan, och att det är upp till riksdag och regering att bestämma sig om inriktningen för svenskt skogsbruk. ”Skogsnäringen utmålas som att den bryter mot lagen och förstör naturen när vi brukar den, vilket inte stämmer. Vi vill använda de resurser som finns här på landsbygden och man måste förstå vilka konsekvenser det får på lokalsamhället om vi inte tillåts göra det. Kortsiktigt påverkas besparingsskogarnas likvid och avverkningsentreprenörernas sysselsättning samt vår förmåga att lämna bidrag till delägare och föreningsliv. På lång sikt är detta ett hot mot landsbygden och besparingsskogens överlevnad”.

”Det är tack vare ett aktivt skogsbruk och långsiktig skötsel som alla rödlistade arter finns på besparingsskogens innehav. Vi tar stor hänsyn till skyddsvärda arter vid skogliga åtgärder. Som exempel sparas idag hänsynsområden vid behov där den skyddsvärda artpopulationen kan överleva och fortplanta sig.
Naturen är inte statisk, den förändras oavsett om det görs åtgärder i den eller inte. Allt som görs med mänsklig hand i skogen gynnar, eller missgynnar någon art. Ljuskrävande arter som det oftast handlar om vid överklagningar missgynnas sällan av en avverkning”.
”Det är rättsosäkert och oförutsägbart att vara skogsägare i dag. Markägaren är den sista man bryr sig om. Naturvårdsrörelsen har varit byggd på idealism men har på senare år blivit alltmer extremistisk.” avslutar Fredrik Eriksson.

Öppet hus Östvalla

Fredag den 4:e December kl 11.00-15.00 blir det Öppet Hus i Transtrands Besparingsskogs nya lokaler i Östvalla, Transtrand. I fastigheten på nedre plan inryms som tidigare bilverkstaden Malung Sälens Däckservice. På övre plan två lägenheter, Transtrands Besparingsskogs kontor, Fiskarheden Industries AB, och förstås, INGO bensinstation. Vi hälsar alla välkomna in på fika och rundvandring.

Vårt språk

I förra utgåvan av Vår Besparing berättade vi om ett AI-pilotprojekt där Transtrands Besparingsskog gått in med en del av finansieringen. Projektet rullar nu vidare och både Transtrands och Lima Hembygdsföreningar ser en möjlighet i att på det här viset skapa ytterligare energi i att rädda vårt språk.

Träffa Märta

En nyhet som var och en kan ta till sig är att man nu via mobiltelefonen kan gå in och lära sig ord, ja till och med tala och lyssna på uttal. Man kan också ställa frågor, till exempel vad ett visst ord på svenska heter och hur det uttalas på Transtrandsmål. Om Du vill prova själv så går Du bara in på: https://pratasomisalen.lovable.app/spel Här får Du till exempel en fras på Transtrandsmål och det gäller sedan att välja rätt bland fyra olika alternativ, samma fras på svenska. Du kan även gå in och prata med Märta. Hon har också börjat lära sig Limamål. Märta träffar Du på https://marta-talar-ord-svar.lovable.app/ **Jättekul!!!**

Här är vår helt egna Märta. Hon finns inte i verkligheten men är ändå en glad AI-genererad tjej. När Du går in på ovanstående länk så kan Du bekanta dej med henne. Hon är en fena på både Lima- och Transtrandsmål och här kan Du i lugn och ro tala med en ung dam som har hur mycket tålamod som helst.

Nu gäller det att hembygdsföreningarna i samarbete med skolstipendiegruppen ansöker hos arvsfonden om ett bidrag som kan finansiera -som i Älvdalen- en gärna två, heltidstjänster så att vi på allvar kan ta tag i den här frågan och på sikt se till att rädda vårt språk. En eller två tjänster skulle parallellt kunna arbeta med både Limamål och Transtrandsmål.

Lär dig språket och få betalt

Lima och Transtrands Besparingsskogar delar årligen ut stipendier i form av diplom och pengar till ungdomar som behärskar och nyttjar vårt språk. Under vårterminen gör man ett litet test på ungdomar som anmält intresse till att delta. Vid skolavslutningen delas stipendierna ut och fördelas på klass 3, klass 6 och klass 9. De som har lite kunskaper och kan några ord och fraser i årskurs 3 får ett diplom. I årskurs sex ökar kraven något och här får den som godkänns 1.000 kronor tillsammans med diplom. I årskurs 9 ökar kraven och här ska man kunna använda språket i dagligt tal. Kan man det så får man 5.000 kronor och ett diplom. Anmälningsblanketter skickas i god tid ut till skolorna och här finns chansen att få betalt för att lära sig ett språk. De godkända i årskurs 9 i somras var: Alvin Hurtig, Arvid Svensson, Casper Renström, Felix Gunnarsson, Freja Lind, Gry Persson och Tyra Gunnarsson.

Tjärnhedsbadet

Transtrands Besparingsskog planerar en renovering och uppgradering av Tjärnhedsbadet. I det nya förslaget ligger en läktare längs långsidan av fotbollsplanen och omklädningsrum med dusch och bastu på markplanet. Simbassängen flyttas för att inte störa nya läktarbygget.

Den backraste Julklappen!

TRANSTRANDS HEMBYGDSFÖRENING har ensamrätt till Sälenfilten.
KERSTIN LANDSTRÖM DESIGN äger mönstret.
Hembygdsföreningens textilansvariga har samarbetat med Kerstin Landström med utformningen och mönster.
Kvalitet: 100 % ekologisk lammull.
Storlek: 130 x 180 cm.
Pris: 1990 kr
Försäljning: Filtarna kommer att finnas klara för försäljning från november 2026
Det går att förbeställa/boka Sälenfilten. Kontakter:
Gudrun Böhlmark telefon: 070-545 22 16.
Epost: gudrun.bohlmark@hotmail.se
Maud Ån telefon: 070 – 397 83 55. Epost: an.maud@gmail.com

Sälenfilten (Foto: Göran Wallin)

Stort tack till alla som kom till Ejforsen och firade återinvigningen av kraftverket tillsammans med oss den 30:e Maj. Vår uppskattning är att närmare tusen personer deltog i festligheterna. Bland dessa fick ett nittiotal besökare hjälp av våra instruktörer att lära sig flugfiskets grunder. Alla med lekfullt barnasinne intakt fick lära sig köra radiostyrda båtar. Mat, dryck och glass gick åt i stora lass till tonerna av Ljördalen/Trysils fantastiska musikkorps.

Ejforsen välbesökt

Under sommaren har Ejforsen gästats av besökare från när och fjärran. Det natursköna området bjuder in till besök och en stunds livgivande närhet till Fuluälvens forsande vatten. Fantastiskt kul se att det över hundra år gamla vattenkraftverket fått blomma upp igen i ny skepnad. Någon kommenterade Ejforsens kraftverk som: ***”Inte störst - Men vackrast”.***

Ejforsen har i år fram till och med September levererat drygt 752.000 kWh! ”Ett mycket bra resultat efter nio månaders drift med låga vattenflöden.”

Ljördalen og Trysil musikk gjorde ett fantastiskt framträdande vid Ejforsen.

Transtrands Besparingsskog fick ett glädjande besked av Mark- och Miljööverdomstolen nu på höstkanten. Vi har nu tillstånd att muddra utloppskanalen. Det betyder i praktiken att vi får ett bättre flöde genom kraftverket, vilket i sin tur ger oss bättre effekt på turbin och generator. Som kraftstation har Ejforsen fått stort beröm från branschfolk i hela landet. Ja till och med från de riktigt stora jättarna inom området. Kanske det lilla kraftverket kan visa vägen för fler satsningar på moderna, estetiskt tilltalande vattenkraftverk, väl integrerade med naturen och med stor hänsyn taget till vattenlevande växter och djur.

Se filmen om Ejforsen

Nu i November lägger Transtrands Besparingsskog ut en film som berättar om arbetet med att återuppta driften vid Ejforsen och invigningen den 30:e maj. Det här är en mycket sevärd dokumentation för alla som har hjärtat i vår bygd och tror på landsbygdsfolkets möjlighet att påverka sin egen tillvaro. Filmen finns på Transtrands Besparingsskogs hemsida, YouTube och Ejforsens Facebooksida.

Nya hyreshuset i Lima centrum

I förra utgåvan av vår Besparing berättade vi om det nya hyreshuset i Lima centrum. Nu under hösten har huset och intilliggande carport rests och det hela kommer ge möjligheter för både unga och gamla att bosätta sig centralt med affär, bank, skola, gymnastikhall och kommunikationer ”inpå knuten”.

Den nya fastigheten är ett samarbete mellan Lima Utveckling AB och Malungshem. ”Den som är intresserad av ett boende där det är nära till det mesta har här möjligheten att redan nu anmäla sitt intresse” säger Jonas Larsson, vd vid Malungshem. ”Vi har åtta lägenheter om vardera 70kvm i fastigheten”.

Det nya hyreshuset i Lima centrum inflyttningsklart till hösten 2027.

Hotellet vid Hundfjället

Som vi tidigare berättat i Vår Besparing så bygger just nu Lima Besparingsskog ett hotell uppe vid Hundfjället. I stället för att sälja tomtmark så utvecklar man ett helt eget projekt. Det nya hotellet får 450 bäddar och ska stå klart till säsongen 2027/28.

I huset finns etthundratjugo hotellrum och arton lodger. Det nya i den här satsningen är att Lima Besparingsskog utvecklar ett eget projekt, i egen regi, på egen mark, Man har visserligen tidigare arbetat upp stugbyar tillsammans med Transtrands Besparingsskog, men det här är första gången man satsar på egen hand. Hotellet vid Hundfjället är den största satsningen Lima Besparingsskog gjort någonsin.

Fr v: David Moen, platschef Consto AB och Mats Björkman, byggledare Mats Björkman Consulting AB

Öppet året runt

”Lima Besparingsskog kommer inte att driva själva hotellverksamheten utan projektet är ett samarbete med Scandic Hotels”, berättar Klas Alfredsson, fastighetsansvarig Lima Besparingsskog. ”De hyr hotellet under en tjugoårsperiod och vi känner en stor tillfredställelse i att man lyckats få upp en så stor och väletablerad aktör i branschen till Sälen. Hotellet kommer att ha öppet året runt och det kan ju visa sig vara en viktig pusselbit i vår önskan att i framtiden bli ett attraktivt besöksmål även sommartid. Vi tror även att Scandic, med helt nya kundgrupper kan bli ett bra tillskott till redan etablerad fjällturism”.

Julmarknad på Västagården Torgås

Söndagen den 22 November 11.00-14.00
Som marknadsknalle anmäler Du dig till
Pell Emma Eriksson Tel.070-5132907.
Emma tar också emot beställningar på Lima-filten. Pris 1995:-.

Under vintern arrangerar Hembygdsföreningen ett antal kafékvällar på Västagården.
Alla välkomna till lite kreativt umgänge: Andra December kl 18.00-20.00, trettonde Januari 18.00-20.00, Tredje februari 18.00-20.00, tredje Mars kl 18.00-20.00, Sjunde April 18.00-20.00.

Årsmöte Lima Hembygdsförening 18:e Fabruari kl 18.00

Veteranskoterträff

Tjugonde februari: Veteranskoterrally med start från Västagården kl 11.00-12.00.

Lennart Renheim med sin ski-doo veteranskoter nysåld av Håkan Hindart.Limedsforsen

Reguljärflyg Moberget vintern 2026-27

☐	**London**	**easyJet**
☐	**Manchester**	**easyJet**
☐	**Amsterdam**	**Transavia**
	(nytt för i år, att det är en reguljär linje)	
☐	**Köpenhamn**	**SAS**
☐	**Stockholm-Arlanda**	**SAS**

Du hittar tidtabeller och bokningslänkar på Scandinavian Mountains Airport.

Lima SKG

Lima SKG kommer att arrangera en Sverigecup den 13-14 februari

Vi kommer också att köra en GDV cup (2 dagars) datum ej bestämt, kommer förhoppningsvis inom kort!

Lima MS

Det blir SM nästa år, så
Rally Lima 2027-01-22 & 23.

Frågetävling

Vår Besparing nr 2, 2026.

Fråga 1.
Vad heter Sveriges sydligaste fjäll?
Kebnekajse X. Hallandsåsen 2. Tandövala

Fråga 2.
Vad heter vår AI-värdinna som talar Lima- och Transtrandsmål?
Monica X. Sandra 2. Märta

Fråga 3.
Vad hette Verner Finnströms fru?
Hilda X. Hedvig 2. Hanna

Fjällfint
INREDNING & STYLING

1	X	2

Skicka in de rätta svaren på mail till info@transkog.se eller per post till Mediahuset AB, 780 64 Lima så är Du med i utlottningen av fina priser från inredningsbutiken Form & Funktion i Sälen. 1:a pris är värt 2000:-, 2:a pris 1000:-, 3:e pris 500:-. För att Du ska kunna delta vill vi ha ditt svar senast 8:e dec. Lycka till. Glöm inte uppge Namn, Adress och Telefonnummer:

Vinnarna Vår Besparing Nr: 1 2026
1 pris : Anders Eklund, 179 75 Skå, **2 pris:** Lars Holmberg, 782 35 Malung, **3 pris:** Therese Wiborg, 780 68 Transtrand